

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/166/2022
Identifikačné číslo spisu:	1111205621
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1111205621.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: L. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX/XX, Y. F. proti žalovaným: 1.) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, Bratislava, 2.) Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15C/28/2011, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 16. decembra 2021, č.k. 16Co/93/2021-353, takto

rozhodol:

Dovolanie odmieta.

Žalovaní nemajú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým uznesením Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) odmietol odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) č. k. 15C/28/2011-307 z 29.06.2021, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu a žalovaným nepriznal nárok na náhradu trov konania. Proti rozsudku podal žalobca „dovolanie“, ktorého obsah tvorila zmes rôznych tvrdení a citácií z právnych predpisov. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 15C/28/2011-334 z 29.09.2021 vyzval žalobcu, aby uviedol, či podanie je opravným prostriedkom a proti akému rozhodnutiu, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda a čoho sa domáha s tým, že ak vady v lehote 15 dní od doručenia uznesenia neodstráni, odvolací súd odvolanie odmietne. Žalobca podaním z 22.11.2021 v obsahovo nezrozumiteľnom texte o.i. vymenoval odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a) až písm. h) CSP. Pretože absencia odvolacích dôvodov predstavuje neodstrániteľnú vadu odvolania, ktorá bráni pokračovaniu v odvolacom konaní, odvolací súd odvolanie žalobcu odmietol.

2. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. c), e) a f) a § 421 ods. 1 CSP.

3. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 15C/28/2011-372 z 17.05.2022 vyzval žalobcu na odstránenie vád

dovolania, poučil ho, že musí byť spísané advokátom a o následkoch neodstránenia väd. Uznesenie bolo žalobcovi doručené dňa 10.06.2022 s poučením o procesných právach a povinnostiach strán sporu a oznámením, že súd mu nie je oprávnený ustanoviť advokáta a s touto požiadavkou sa musí obrátiť na Centrum právnej pomoci.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) po zistení, že dovolanie bolo podané v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dovolanie odmietol podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie procesnej podmienky dovolacieho konania, ktorej nedostatok dovolací súd nemôže odstrániť.

5. Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

6. Vzhľadom k tomu, že dovolateľ nepreukázal požadované právnické vzdelanie a k podanému dovolaniu nepriložil ani plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacom konaní, a to aj napriek tomu, že ho odvolací súd v zmysle § 393 ods. 1 CSP v napadnutom uznesení riadne poučil podľa o.i. aj o povinnom zastúpení advokátom a o nutnosti spísania dovolania a ďalších podaní týmto kvalifikovaným zástupcom, súd prvej inštancie ho vyzval na odstránenie väd podania, ako aj na predloženie plnomocenstva udeleného advokátovi, poučil ho o nutnosti zastúpenia v dovolacom konaní advokátom a o následku neodstránenia nedostatku povinného zastúpenia advokátom. Zároveň súd prvej inštancie poučil žalobcu o jeho práve obrátiť sa na Centrum právnej pomoci a o nemožnosti ustanoviť mu advokáta. Žalobca v lehote určenej súdom vadu dovolania, na odstránenie ktorej bol vyzvaný súdom prvej inštancie, neodstránil.

7. „Spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok musí byť odstránený do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom.“ uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. decembra 2019, sp. zn. 4Cdo/190/2019, č. R 39/2020.

8. Z obsahu spisu predloženého najvyššiemu súdu na základe dovolania žalobcu vyplýva, že dovolanie spísal sám dovolateľ, ktorý nemá právnické vzdelanie.

9. Vzhľadom k tomu, že dovolateľ nebol v dovolacom konaní zastúpený v zmysle § 429 ods. 1 CSP a nejde o žiadny z prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP, hoci bol dovolateľ o povinnom zastúpení v dovolacom konaní riadne poučený, najvyšší súd jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. e) CSP pre nesplnenie podmienky dovolacieho konania.

10. Najvyšší súd poukazuje na to, že s účinnosťou od 01. januára 2012 na základe novelizácie zák. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok zákonom č. 332/2011 Z.z. nemôže súd samotný na žiadosť strany sporu ustanoviť právneho zástupcu na zastupovanie v konaní. Najvyšší súd SR ako dovolací súd nedisponuje právomocou ustanoviť účastníkovi konania advokáta z dôvodu materiálnej núdze. Táto právomoc bola zverená Centru právnej pomoci ako štátnej rozpočtovej organizácii. Súd stranu sporu ktorá požiada o ustanovenie advokáta odkáže na Centrum právnej pomoci. Súd prvej inštancie si svoju poučovaciu povinnosť podľa § 160 ods. 2 CSP o možnosti dovolateľa obrátiť sa na Centrum právnej pomoci splnil.

11. K námietke zaujatosti, na ktorú poukazoval žalobca dovolací súd poukazuje na § 53 ods. 2 a 3 CSP,

v zmysle ktorých v námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú, ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

12. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.